

ECA: UE trebuie sa fie mai proactiva în combaterea fraudei în domeniul cheltuielilor agricole

Politica agricola comuna (PAC) este cea mai mare componenta a cheltuielilor din bugetul UE si include unele scheme de cheltuieli care sunt expuse în mod deosebit la riscuri de fraudă, arata un raport publicat luni de Curtea de Conturi Europeana.

Conform concluziei la care a ajuns Curtea de Conturi Europeana, executivul comunitar a reactionat la cazurile individuale de fraudă care au afectat cheltuielile PAC, dar ar trebui sa fie mai proactiva în ceea ce priveste contracararea anumitor riscuri de fraudă, cum ar fi acapararea ilegala a terenurilor. Persoanele care comit fraude pot sa exploateze deficiențele de la nivelul controalelor efectuate de statele membre. Curtea recomanda, asadar, Comisiei sa monitorizeze mai bine masurile antifraudă instituite la nivel national, sa puna la dispozitie orientari mai concrete si sa promoveze utilizarea noilor tehnologii pentru prevenirea si detectarea fraudei.

Curtea de Conturi Europeana a examinat mecanismele de fraudă din cadrul schemelor de plati aferente PAC si a analizat masurile finantate de aceasta politica în cadrul gestiunii partajate (plati directe, masuri de piata si dezvoltare rurala), examinând date din perioadele de programare 2007-2013 si 2014-2020. Principalele riscuri pe care le-a identificat sunt legate de disimularea de catre beneficiari a neîndeplinirii unor conditii de eligibilitate, de complexitatea masurilor finantate si de formele ilegale de "acaparare a terenurilor".

"Frauda aduce atingere intereselor financiare ale UE si împiedica resursele Uniunii sa contribuie la îndeplinirea obiectivelor politicii. Consideram ca UE ar trebui sa depuna mai multe eforturi pentru a contracara riscul de fraudă în cadrul cheltuielilor agricole. Preconizăm ca raportul nostru va ajuta Comisia si statele membre sa își dezvolte capacitatea antifraudă în cadrul noii politici agricole comune pentru perioada 2023-2027", a declarat domnul Nikolaos Milonis, membrul Curtii care a coordonat auditul.

Domeniile de cheltuieli care fac obiectul unor norme mai complexe sunt expuse la un risc mai ridicat - de exemplu, masurile de investitii din domeniul dezvoltării rurale -, iar unele scheme de plata din cadrul PAC destinate sa sprijine anumite categorii de beneficiari s-au dovedit a fi susceptibile la fraudă, întrucât unii solicitanți nu comunica anumite informatii relevante sau creeaza în mod artificial conditiile necesare pentru a îndeplini criteriile de eligibilitate si pentru a beneficia în mod necuvenit de ajutorul din partea PAC. Acesta poate fi cazul, de exemplu, al sprijinului acordat "IMM-urilor" agricole, care nu au dezvaluit legaturile pe care le aveau cu alte societati, sau al sprijinului acordat unor beneficiari neeligibili care solicita plati în calitate de "tineri fermieri".

Fenomenul de "acaparare a terenurilor" poate implica practici frauduloase, cum ar fi falsificarea de documente, forme de constrângere, trafic de influenta politica sau de informatii privilegiate, manipularea procedurilor sau darea de mita. În urma investigatiilor efectuate de Oficiul European de Lupta Antifraudă (OLAF) si de autoritatile nationale, s-a constatat ca suprafetele agricole cele mai susceptibile la acest tip de activitate frauduloasa sunt terenurile aflate în proprietate publica sau cele private a caror situatie privind proprietatea este neclara. Persoanele care comit fraude pot încerca, de asemenea, sa achizitioneze terenuri - în mod legal sau nu - exclusiv în scopul de a primi plati directe, fara a desfasura nicio activitate agricola. Riscul este mai ridicat în cazul anumitor pasuni si al zonelor montane, unde este mai dificil pentru agentii de plati sa controleze daca activitatea agricola în cauza, cum ar fi pasunatul, este efectuată cu adevarat.

Întrucât cea mai recenta actualizare de catre Comisie a analizei riscurilor de fraudă din cadrul PAC a avut loc în 2016, una dintre recomandarile adresate de Curte Comisiei este ca aceasta sa își actualizeze evaluarea cu privire la expunerea la risc de fraudă a diferitor scheme de cheltuieli si la gradul în care masurile antifraudă ale statelor membre sunt capabile sa detecteze, sa previna si sa corecteze fraudele.

Curtea de Conturi Europeana recomanda, de asemenea, Comisiei sa ia masurile necesare pentru a atenua principalele riscuri de fraudă si sa promoveze oportunitatile oferite de tehnologie - de exemplu, data mining, învățarea automata, imaginile prin satelit si fotointerpretarea - pentru combaterea fraudei, încurajând statele membre sa faca demersuri în aceasta directie.